

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА
до проєкту наказу Міністерства розвитку громад, територій та
інфраструктури України «Про затвердження Порядку та умов здійснення
страхування на залізничному транспорті»

1. Мета

Проект наказу Міністерства розвитку громад, територій та інфраструктури України «Про затвердження Порядку та умов здійснення страхування на залізничному транспорті» (далі – проєкт акта) розроблено з метою визначення організаційних та загально-правових відносин страхування у сфері залізничного транспорту.

2. Обґрунтування необхідності прийняття акта

Законом України від 18.11.2021 № 1909-IX «Про страхування» запроваджено якісно нову модель державного регулювання та нагляду за діяльністю на ринку страхування, а також захисту прав та інтересів клієнтів, яка враховує положення директив ЄС.

Водночас Законом України «Про страхування» запроваджено перехід від обов'язкових видів страхування до обов'язку наявності укладеного договору страхування за окремими видами діяльності та внесено зміни до низки законодавчих актів України, які кореспондують з положеннями Закону, серед яких Закон України «Про транспорт» та Закон України «Про залізничний транспорт».

Так, у Законі України «Про транспорт»:

статтю 13 доповнено частиною другою, відповідно до якої підприємство транспорту зобов'язано укласти договір страхування відповідальності за шкоду, заподіяну життю та здоров'ю пасажирів під час користування транспортом, та за шкоду, заподіяну вантажу, багажу при перевезенні, за класами страхування 10, 11 та/або 12, визначеними статтею 4 Закону України «Про страхування»;

статтю 19 викладено в редакції, відповідно до якої життя, здоров'я та працездатність працівників, які здійснюють експлуатацію транспортних засобів, підлягають страхуванню за рахунок коштів підприємства за класом страхування 1, визначеним статтею 4 Закону України «Про страхування».

Порядок та умови таких страхувань можуть визначатися центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері транспорту, дорожнього господарства, туризму та інфраструктури, за погодженням з Національним банком України.

У Законі України «Про залізничний транспорт» статтю 22 доповнено частиною сьомою, якою передбачено, що перевізники зобов'язані укласти договір страхування відповідальності за шкоду, заподіяну життю та здоров'ю пасажирів, та

ДОКУМЕНТ СЕД

Підписувач Кубраков Олександр Миколайович
Сертифікат 26B2648ADD3032E104000000662432009F5CAD00
Дійсний з 06.12.2022 0:00:00 по 05.12.2024 23:59:59

Міністерство розвитку громад, територій
та інфраструктури України

4679/47/14-24 від 09.04.2024

за шкоду, заподіяну вантажу, багажу під час перевезення залізничним транспортом, за класом страхування 10, визначеним статтею 4 Закону України «Про страхування». Порядок та умови такого страхування можуть визначатися центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері транспорту, за погодженням з Національним банком України.

Водночас Національним банком України прийнято постанову від 25 грудня 2023 року № 182 «Про затвердження Положення про характеристики та класифікаційні ознаки класів страхування, особливості здійснення діяльності зі страхування та укладання договорів за класами страхування», якою визначено характеристики та класифікаційні ознаки класів страхування, ризиків у межах класів страхування, встановлено особливості здійснення діяльності зі страхування та укладання договорів страхування за класами страхування.

Водночас зазначена постанова не враховує специфіку роботи залізничної галузі. Залізничний транспорт є універсальним видом транспорту для перевезень усіх видів вантажів на великі і середні відстані. Він функціонує як єдиний виробничо-технологічний комплекс, обслуговує виробничі галузі господарства, а також задовольняє потреби населення в перевезеннях.

У зв'язку з вищенаведеним виникла необхідність у розробленні нормативно-правового акту щодо затвердження Порядку та умов здійснення страхування на залізничному транспорті.

Запровадження Порядку та умов здійснення страхування на залізничному транспорті дасть змогу визначити організаційні та загально-правові відносини страхування у сфері залізничного транспорту.

3. Основні положення проекту акта

Проектом акта пропонується затвердити Порядок та умови здійснення страхування на залізничному транспорті.

Прийняття акта дасть змогу визначити організаційні та загально-правові відносини страхування у сфері залізничного транспорту, що сприятимуть впорядкуванню питань щодо здійснення страхування відповідальності перевізника за шкоду, заподіяну життю та здоров'ю пасажирів, за шкоду, заподіяну вантажу, багажу під час перевезення залізничним транспортом, страхування життя, здоров'я та працездатності працівників, які здійснюють експлуатацію транспортних засобів.

4. Правові аспекти

У сфері суспільних відносин діють такі нормативно-правові акти:
Цивільний кодекс України;

ДОКУМЕНТ СЕД

Підписувач Кубраков Олександр Миколайович
Сертифікат 26B2648ADD3032E104000000662432009F5CAD00
Дійсний з 06.12.2022 0:00:00 по 05.12.2024 23:59:59

Міністерство розвитку громад, територій
та інфраструктури України

4679/47/14-24 від 09.04.2024

Закон України «Про транспорт»;

Закон України «Про страхування»;

Закон України «Про залізничний транспорт»;

Порядок обслуговування громадян залізничним транспортом, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 19 березня 1997 року № 252;

Статут залізниць України, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 06 квітня 1998 року № 457;

Ліцензійні умови провадження господарської діяльності з перевезення пасажирів, небезпечних вантажів та небезпечних відходів залізничним транспортом, затверджені постановою Кабінету Міністрів України від 09 грудня 2015 року № 1168;

Правила перевезення пасажирів, багажу, вантажобагажу та пошти залізничним транспортом України, затверджені наказом Міністерства транспорту та зв'язку України від 27 грудня 2006 року № 1196, зареєстровані в Міністерстві юстиції України 04 квітня 2007 року за № 310/13577.

5. Фінансово-економічне обґрунтування

Реалізація наказу не потребуватиме додаткового фінансування з державного та/або місцевого бюджетів.

6. Позиція заінтересованих сторін

Публічні консультації щодо проєкту акта не проводились.

Проєкт акта не стосується питань функціонування місцевого самоврядування, прав та інтересів територіальних громад, місцевого та регіонального розвитку, прав осіб з інвалідністю, функціонування і застосування української мови як державної.

Проєкт акта не стосується сфери наукової та науково-технічної діяльності.

Проєкт акта стосується питань соціально-трудової сфери, тому для отримання позиції щодо проєкту акта його направлено Спільному представницькому органу репрезентативних всеукраїнських об'єднань профспілок на національному рівні та Спільному представницькому органу сторони роботодавців на національному рівні.

7. Оцінка відповідності

У проєкті акта відсутні положення, що:

стосуються зобов'язань України у сфері європейської інтеграції;

стосуються прав та свобод, гарантованих Конвенцією про захист прав людини і основоположних свобод;

впливають на забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків;

ДОКУМЕНТ СЕД

Підписувач Кубраков Олександр Миколайович
Сертифікат 26B2648ADD3032E104000000662432009F5CAD00
Дійсний з 06.12.2022 0:00:00 по 05.12.2024 23:59:59

Міністерство розвитку громад, територій
та інфраструктури України

4679/47/14-24 від 09.04.2024

містять ризики вчинення корупційних правопорушень та правопорушень, пов'язаних з корупцією;

створюють підстави для дискримінації.

Громадська антикорупційна, громадська антидискримінаційна та громадська гендерно-правова експертизи не проводилась.

8. Прогноз результатів

Прийняття наказу дозволить визначити організаційні та загально-правові відносини страхування у сфері залізничного транспорту, що сприятиме впорядкуванню питання щодо здійснення страхування відповідальності перевізника за шкоду, заподіяну життю та здоров'ю пасажирів, та за шкоду, заподіяну вантажу, багажу під час перевезення залізничним транспортом, страхування життя, здоров'я та працездатності працівників, які здійснюють експлуатацію транспортних засобів.

Реалізація акта не матиме впливу на ринкове середовище, забезпечення захисту прав та інтересів суб'єктів господарювання, громадян і держави, розвиток регіонів, підвищення чи зниження спроможності територіальних громад, ринок праці, рівень зайнятості населення, громадське здоров'я, екологію та навколишнє природне середовище, обсяг природних ресурсів, рівень забруднення атмосферного повітря, води, земель, зокрема забруднення утвореними відходами, інші суспільні відносини.

Віце-прем'єр-міністр з відновлення
України – Міністр розвитку громад,
територій та інфраструктури

Олександр КУБРАКОВ

_____ 2024 р.

ДОКУМЕНТ СЕД

Підписувач Кубраков Олександр Миколайович
Сертифікат 26B2648ADD3032E104000000662432009F5CAD00
Дійсний з 06.12.2022 0:00:00 по 05.12.2024 23:59:59

Міністерство розвитку громад, територій
та інфраструктури України

4679/47/14-24 від 09.04.2024

Додаток
до Пояснювальної записки

Інформація
щодо впливу реалізації наказу Міністерства розвитку громад, територій та інфраструктури України «Про затвердження Порядку та умов здійснення страхування на залізничному транспорті» на інтереси заінтересованих сторін

Заінтересована сторона	Вплив реалізації акта на заінтересовану сторону	Пояснення очікуваного впливу
Залізничні перевізники	позитивний	Прийняття акта дозволить упорядкувати питання щодо здійснення страхування відповідальності перевізника за шкоду, заподіяну життю та здоров'ю пасажирів, та за шкоду, заподіяну вантажу, багажу під час перевезення залізничним транспортом, страхування життя, здоров'я та працездатності працівників, які здійснюють експлуатацію транспортних засобів.
Користувачі послуг залізничних перевізників, працівники залізничного транспорту, які здійснюють експлуатацію транспортних засобів.	позитивний	Прийняття регуляторного акта дозволить зберегти надійний захист інтересів користувачів залізничного транспорту та працівників залізничного транспорту, які здійснюють експлуатацію транспортних засобів під час здійснення своїх службових обов'язків, у процесі реалізації ними передбачених законодавством, регуляторним актом та договором страхування прав і страхових інтересів.

ДОКУМЕНТ СЕД

Підписувач Кубраков Олександр Миколайович
Сертифікат 26B2648ADD3032E104000000662432009F5CAD00
Дійсний з 06.12.2022 0:00:00 по 05.12.2024 23:59:59

Міністерство розвитку громад, територій
та інфраструктури України

4679/47/14-24 від 09.04.2024